

Perspektiv

TEMATIDNING 2017 UTGIVEN AV SVALORNA INDIEN BANGLADESH

” Aldrig har jag önskat att jag vore man, jag är en stolt kvinna.”

TEMA INDIEN

Kvinnors röster från norr till söder

Tamil Nadu

Gatuteater som skapar medvetenhet om våld mot kvinnor

Himalaya

Unga flickors framtidsdrömmar och visioner

Uttarakhand

Ekologiskt jordbruk och naturmedicin – en historisk tradition

Perspektiv

– Tematidning 2017

Utgiven av Svalorna Indien Bangladesh

Årets tematidning har tagits fram av de tolv utlandspraktikanter som har tillbringat hösten och våren 2016-2017 hos några av våra partnerorganisationer och på Svalornas lokalkontor i Indien. I den här tidningen skriver de om sina upplevelser på plats, om de personer de mött och de lärdomar de fått i arbetet för att stärka marginaliserade grupper i Indien. Svalorna vill passa på att tacka alla fantastiska praktikanter för deras engagemang och hårda arbete – det är tillsammans vi kan förändra!

Redaktörer: Hanna Broman & Karin Thalberg
Projektledare: Arwid Littmarck
Layout: Mikaela Lindholm
Omslagsfoto: Elin Gidlöf
Ansvarig utgivare: Ulf Wilmenius
Tryck: Bildcenter Lund

Svalorna Indien Bangladesh

Svalorna Indien Bangladesh arbetar med internationellt solidaritets- och utvecklingsarbete i Sydasiens. Tillsammans med våra partnerorganisationer har vi arbetat med fattigdomsbekämpning, miljöfrågor, social mobilisering och demokratifrågor i snart 60 år.

Vår vision är en rättvis värld, fri från fattigdom, där människor med makt att påverka sina egna liv lever i solidaritet med varandra och i ett långsiktigt, hållbart samspel med naturen. Vi stödjer och samarbetar med lokala organisationer i Indien och Bangladesh som delar våra värderingar eftersom vi tror att det leder till en långsiktig och hållbar förändring. Vi tror på att stödja det redan befintliga arbetet och röster inom det civila samhället för att stärka fattiga och marginaliserade människors rättigheter.

Kontakt

Svalorna Indien Bangladesh
Spolegatan 5
222 20 Lund

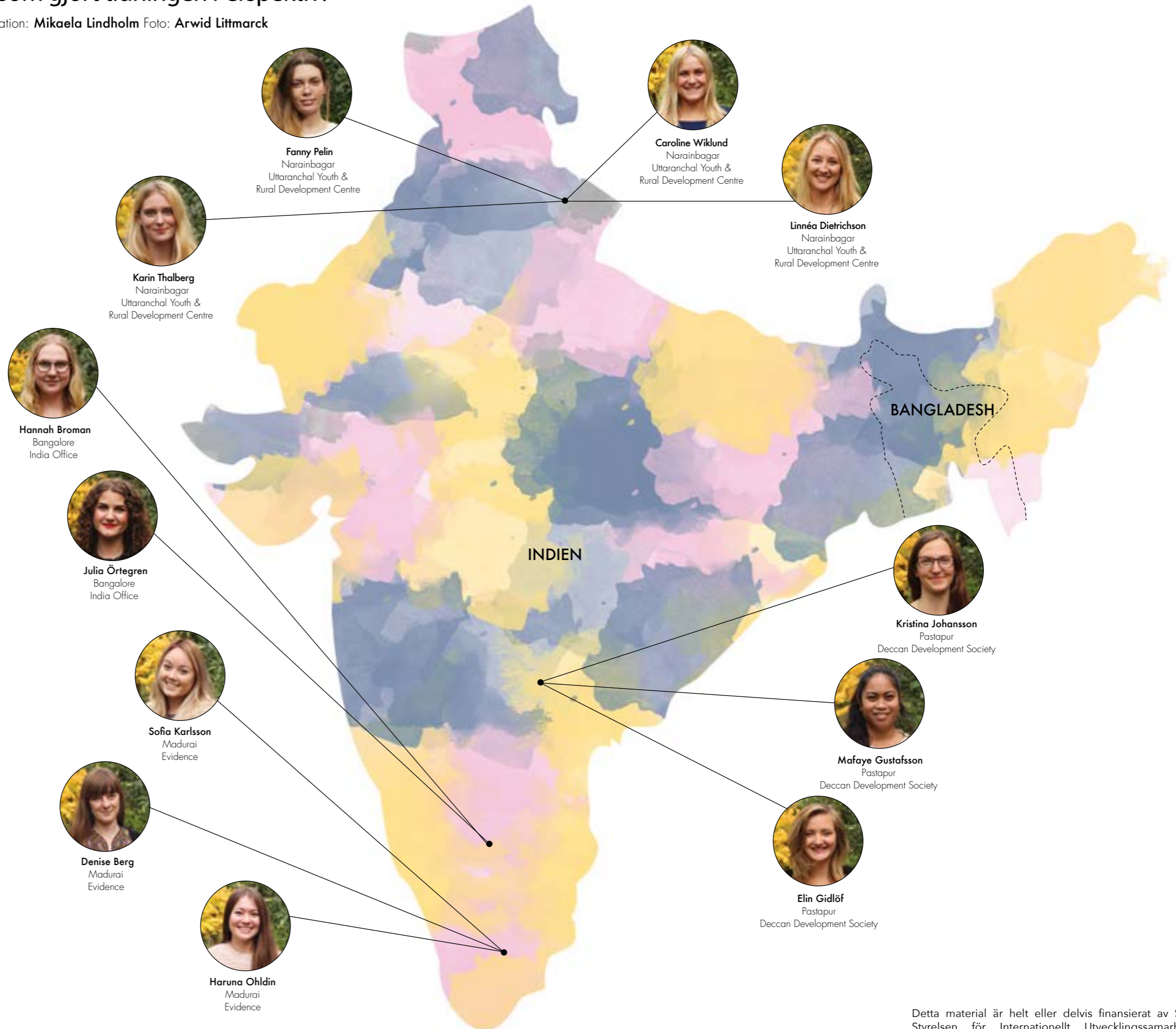
Telefon: 046-12 10 05
E-post: info@svalorna.org
Hemsida: www.svalorna.org

Plusgiro: 90 12 34-5
Swish: 123 90 12345

Vi som gjort tidningen Perspektiv:

Illustration: Mikaela Lindholm Foto: Arwid Littmarck

Fanny Pelin
Narainbagar
Uttaranchal Youth &
Rural Development Centre

Caroline Wiklund
Narainbagar
Uttaranchal Youth &
Rural Development Centre

Linnéa Dietrichson
Narainbagar
Uttaranchal Youth &
Rural Development Centre

Karin Thalberg
Narainbagar
Uttaranchal Youth &
Rural Development Centre

Hannah Broman
Bangalore
India Office

Julia Örtegren
Bangalore
India Office

Sofia Karlsson
Madurai
Evidence

Denise Berg
Madurai
Evidence

Haruna Ohldin
Madurai
Evidence

Kristina Johansson
Pastapur
Deccan Development Society

Mafaye Gustafsson
Pastapur
Deccan Development Society

Elin Gidlöf
Pastapur
Deccan Development Society

Detta material är helt eller delvis finansierat av Sida, Styrelsen för Internationellt Utvecklingssamarbete. Sida delar inte nödvändigtvis de åsikter som här framförs. Ansvar för innehållet är uteslutande författarens.

Kvinnors perspektiv tar plats

Oavsett om det handlar om politik, historie-skrivning eller nyhetsrapportering, var i världen vi än råkar befinna oss, saknas allt som oftast kvinnors perspektiv och röster. I kampen för social rättvisa och ett hållbart klimat är kvinnor viktiga agenter. Vi Svalopraktikanter som gjort den här tidningen har inspirerats av alla de kvinnor vi mött under vår tid hos Svalornas partnerorganisationer i Indien, och i det här numret vill vi att just deras kamp ska få ta plats.

I Indien bor 1,25 miljarder människor på en yta som är mer än sju gånger så stor som Sverige. Här finns en otrolig diversitet; både kulturellt, språkligt, klimat- och traditionsmässigt. Svalornas partnerorganisationer är spridda över stora delar av landet, något som gjort att vi praktikanter fått möjligheten att ta del av kvinnors berättelser från norr till söder.

I ett extra stort reportage, på sidorna 15-17, berättar vi mer om det nystartade nätverket Millet Sisters, där vi bland annat får stifta bekantskap med Chandramma och Vinoda som berättar om sina framgångar och utmaningar som milletsbönder. På sida 16 kan du läsa om hur kvinnor går ihop och organiserar sig mot kastbaserade orättvisor och våld, och på sidan 18 kan du läsa mer om hur Svalornas partnerorganisation Evidence använder kultur som ett verktyg för att tala om våld mot kvinnor. I det här numret finns mycket kraft och kämparglöd, men även framtidsdrömmar, något fyra flickor i Himalaya delar med sig av på sidorna 10-11.

Vi hoppas att Perspektiv kan ge en nyanserad bild av det stora och diversierade landet Indien. Förhoppningsvis lägger du ifrån dig den här tidningen med lite större förståelse för de utmaningar som de många kvinnorna i landet står inför, men ännu mer önskar vi att deras många framgångar dröjer sig kvar i minnet.

Trevlig läsning!

Redaktionen

Innehåll

- 2 Presentation av redaktionen
- 4 Ledare
- 5 Innehåll
- 6 Kvinnors röster från norr till söder
- 8 Gatuteater för förändring
- 10 Framtidsdrömmar i Himalaya
- 12 Ekologiskt jordbruk & naturmedicin i Uttarakhand
Arbete från gräsrotterna i Chamoli
- 13 Krönika – Utrymmet för civilsamhället krymper i världens största demokrati
- 14 Debatt – Porträtteringen av sexuellt våld måste problematiseras
- 15 Millet Sisters - Självständig som milletsbonde
- 18 De organiserar sig för rättvisa

Kvinnors röster från norr till söder

Möt några av de många starka och inspirerande kvinnor vi träffat under vår tid hos Svalornas partnerorganisationer i Indien.

Shanthi är Program Coordinator på Svalornas partnerorganisation Women's Collective i Chennai, Tamil Nadu. "Jag kan alltid be om hjälp hos Women's Collective, vi delar glädje och sorg och hjälper varandra utan att fråga om något tillbaka. Jag har jobbat inom organisationen i mer än 20 år och kvinnorna betyder mer än min familj för mig, de är som mitt eget kött och blod. Innan jobbade jag på en organisation med starka hierarkier, här ses alla som jämlika. Vår största utmaning i arbetet är vatten – antingen brist på regn som resulterar i torka eller stormar som förstör våra odlingar. Om det är svårt att få kvinnor att ansluta sig till organisationen? Nej, utan mat kan vi inte leva!"

Selvi Nanji arbetar som Additional Coordinator på Keystone Foundations Indigenous People Programme i Kotagiri, Tamil Nadu. Hon tillhör Kurumkafolket, ett folk som hon själv beskriver som ett av de mest utsatta i Nilgiribergen. "Jag lämnade min familj tidigt, redan 21 år gammal vilket inte anses bra här, och började arbeta för Keystone. Bara några år senare fick jag leda ett helt program, det stärkte mig oerhört. Nu känner jag att folk verkligen respekterar mig. Jag har stått på egna ben länge, och det är fortfarande mitt mål."

Seethalakshmi arbetar som koordinator för projektet Albhorn project, ett initiativ till att driva den lokala utvecklingen i området Thirumangalam, Tamil Nadu. I sitt arbete assisterar hon områdets medborgare i frågor där regeringen bör agera, så som jämställdhetsfrågor, infrastruktur och landrättigheter. "Frihet för mig innebär att jag inte måste stanna hemma för att jag är en kvinna. Jag kan gå ut, arbeta, och delta i offentliga sammanhang. Vi må vara biologiskt olika, men allt som en man kan göra kan även jag som kvinna göra. Kvinnor borde vara fria till ledarskap för att leda samhället sida vid sida med männen. Jag har möjlighet att påverka andra kvinnor och bygga upp unga kvinnors kapacitet till att en dag bli ledare, det gör mig lycklig."

Usha Rawat är vald ledare för byrådet i Chopta och är en aktiv medlem i medborgarplattformen för mobilisering för skogs rättigheter i området Chamoli, Uttarakhand. "Mycket händer på grund av kvinnor! När en ny väg skulle byggas vid min by behövde vi ett signerat godkännande från en myndighetstjänsteman. Männen som gick till hans kontor för att be om dokumentet blev utkastade. Då gick vi, tjugofem kvinnor från byn, och satte oss ner på hans kontor. Det tog trettio minuter för honom att ordna dokumentet som vi behövde. Tjänstemannen kan inte tala till oss eller behandla oss på samma sätt som männen. Det kan vi utnyttja. Var inte rädda – vi kvinnor kan förändra!"

Chinna Narsamma är dalit och en av de kvinnor som genom Deccan Development Societys arbete har fått utbildning inom filmskapande. Nu är hon bland de mest erfarna producenterna i kollektivet Community Media Trust i Pastapur, Telegana. Gruppen ska i januari anordna sin första egna filmfestival och Narsamma sitter i juryn. "Jag är så klart väldigt stolt. Jag kom från ingenting och nu är jag utvald till att få sitta i juryn till filmfestivalen. Jag känner att mitt värde har stigit, så som kolsyra sprutar ut ur en omskakad flaska."

Kanagavalli arbetar för kvinnors rättigheter genom organisationen Rural Women Development Trust i Lyyankottai Village, Tamil Nadu. Som medlare inom organisationen hjälper hon kvinnor att få tillgång till statliga distributionsmedel och därmed öka kännedomen om medborgarrättigheter. "Att vara både dalit och en kvinnlig ledare gör mig stolt och glad! Jag är inte rädd för någon eller något".

Gangei
cultural troupe
uppträder i
Batalagundu
på eventets
tredje dag.

Gatuteater för förändring

I vintras tog organisationen Evidence till ett traditionellt kulturuttryck för att skapa medvetenhet om våld mot kvinnor – gatuteater. Vi följde med på Evidences första Cultural Yatra i samarbete med teatergruppen Gangei Cultural Troupe.

Text: Denise Berg Foto: Evidence

Gatuteater eller Nukkad Natak, och andra former av uppträdanden på offentlig plats är en av Indiens äldsta underhållningsformer. Trots den vida tillgången till TV i landet flockas människor fortfarande för att se grupper uppträda med olika dramor. Nukkad Natak har också länge använts för att sprida information och skapa medvetenhet kring sociala och politiska frågor. Framförallt till personer i samhällets lägre skikt där skriv- och läskunnigheten ofta är låg. Här blir teatern ett kraftfullt verktyg för kunskaps spridning, medvetandegörande och förändring av beteenden.

I delstaten Tamil Nadu anordnade människorättsorganisationen Evidence i vintras sitt första Cultural Yatra (en rad kulturella event) i samarbete med teatergruppen Gangei Cultural Troupe. Genom kulturella uttrycksformer som Nukkad Natak, traditionella folksånger och danser lyckades teatergruppen tala om frågor om våld mot kvinnor och flickor i hela 9 av delstatens 32 distrikt.

Våld mot kvinnor är ett samhällsproblem utbrett över hela Indien och enligt Evidence har våldet i Tamil Nadu ökat de senaste åren. Sedan 2010 har 3117 fall om sexuellt övergrepp anmälts och 60 procent av dessa innefattar våldtäkt och mord,

berättar organisationens grundare Kathir Vincent Raj. Genom eventet vill organisationen skapa medvetenhet kring våld mot kvinnor i allmänhet och indirekt situationen för dalitkvinnor.

“Om en kvinna från ett av de övre kasterna och de utbildade grupperna utsätts för övergrepp eller mördas kan vi se hela städer sättas i rörelse. Många uttrycker stark solidaritet med offret och tar starkt avstånd från våldet. Ute på landsbygden är detta något som kvinnor utsätts för dagligen men detta uppmärksammas inte i samma utsträckning. Avsaknaden av solidaritet blir extra påtaglig när offret är dalit. Vi vill därför belysa problemen på landsbygden och ge en röst åt kvinnorna som bor där”, förklarar Kathir.

Han menar att medan media främst når utbildade människor kan gatuteatern lättare nå analfabeter och andra sårbara grupper. Dessa lever i stor utsträckning på landsbygden och där blir teatern en lättillgänglig metod för att kommunicera samhällsrelaterade frågor. Teatergruppen anpassar sina teman till uppträdandet och sitt språkbruk till den lokala kontexten för att på bästa sätt kunna nå publiken. Det handlar om att göra uppträdandet både lättillgängligt och meningsfullt genom att belysa de

problem som de i publiken stöter på i sin vardag och i sitt samhälle. Många kan då känna igen sig i de situationer som teatergruppen porträtterar. För Evidence handlar det om just detta: att behandla problem som är vanligt förekommande för publiken i de mindre städerna och i byarna.

“Teatergruppen skildrar den verklighet som folket lever i och det som är aktuellt för dem så att de ska kunna relatera till frågorna”, berättar Karthik, Human Rights Researcher på Evidence.

Organisationen vill förändra människors sätt att se på och reflektera över attityder och stereotyper som finns omkring dem. Förändringen måste komma inifrån för att individer ska kunna ändra sina egna attityder och förhållningsätt. Detta i sin tur leder till förändring i samhället.

“När vi förändrar oss själva och vår familj leder det också till en förändring i samhället. Det är vår övertygelse”, förklarar Karthik. Han menar att detta är grundläggande värderingar som måste förmedlas till publiken och till samhället: “Genom gatuteatern kan vi nå massorna.”

Karthik berättar vidare att han efter ett uppträdande mottog fyra samtal från kvinnor som tagit mod till sig att söka hjälp för det våld de utsätts för i hemmet.

Gangei cultural troupe uppträder på en skola i Kumaram, Madurai.

Organisationen kan nu erbjuda dessa kvinnor rådgivning och vägledning för att hantera sin situation.

Evidences grundare Kathir säger att han ser eventet som ett bra sätt att nå ut till den lokala befolkningen och har redan planer på att utöka det.

”Nästa år vill jag att eventet ska täcka hela delstaten och besöka Tamil Nadus alla 32 distrikt!” avslutar han med påtagligt engagemang. ■

Framtidsdrömmar i Himalaya

I den nordliga delstaten Uttarakhand har migrationen från landsbygden i bergsområdena ner till de större städerna länge varit en växande utmaning. Utvecklingsriktningen visar att framförallt många unga män väljer och har möjligheten att migrera. Kvinnor lämnas kvar med ansvar för byarnas fortlevnad, och som en konsekvens av de tilltagande påfrestningarna i byarna begränsas de ofta i sina framtidsmöjligheter. För att belysa unga kvinnors idéer med respekt för deras framtidsdrömmar intervjuades fyra flickor boendes i byn Kewar, nära den större byn Narainbagar, om hur de själva önskar se sin framtid och vad deras familjer tycker om deras visioner.

Text: **Caroline Wiklund**

Foto flickorna: **Linnéa Dietrichson & Caroline Wiklund**

Foto Himalaya: **Siddharth Singh Negi**

Komal, 12 år

Komals största dröm i livet är att bli skådespelerska och medverka i indiska filmer. Hon är målmedveten och övar på både dans och sång varje dag efter skolan. Hon vill flytta till Mumbai där det finns en större chans för henne att ta sig hela vägen till Bollywood. Komal säger att hennes mamma stöttar hennes drömmar om att bli skådespelerska.

Rohi, 14 år

”Jag vill bli arméofficer för att kunna tjänstgöra för mitt land”. Rohi hade gärna bott kvar i Kewar men är ledsen då hennes drömmar om att jobba inom militären inte matchar den möjligheten. Därför vill hon ta med sig sin familj dit där hon i framtiden blir placerad som arméofficer. Rohi berättar att hennes familj är stolta över hennes framtidsplaner.

Chandani, 14 år

Chandani vill flytta till Delhi då Kewar och Narainbagar inte har tillräckligt bra faciliteter och möjligheter likt en storstad som just Delhi. Om hon fick chans så skulle hon vilja bli skådespelerska, men om den drömmen inte slår in, så berättar hon att: ”Jag vill bli polis för att jag älskar polisens arbete”. Familjen stöttar henne i valen hon gör och vill att hon ska ha bra livsutsikter.

Rabeena, 16 år

Rabeena planerar att flytta till Mumbai när hon fyller 19. Hon önskar att hennes familj hade haft möjlighet att flytta med henne men hon har inte hunnit fundera på hur familjen skulle kunna försörja sig väl boendes i storstaden. ”Jag vill jobba som sångerska i Mumbai, där jag kan bli känd och få respekt, där min talang kan tas på allvar. Narainbagar och närliggande städer kan inte ge tillräckligt med möjligheter för mig”, säger hon med bestämd röst. Rabeena vill ge sången en ärlig chans och blir hon känd så kan hon tänka sig att leva i Mumbai. Om hon inte lyckas vill hon flytta tillbaka och bygga sitt liv i hembyn Kewar.

Olika typer av millets. Millets, eller hirs på svenska, har många hälsofördelar och innehåller mycket mer mineraler och proteiner än till exempel ris och vete.

Ekologiskt jordbruk & naturmedicin i Uttarakhand

Delstaten Uttarakhands ekologiska jordbruk är för många byar en historisk tradition, en sedvana som har förts vidare från generation till generation och som kan spåras tillbaka i den nationella historien. Kunskapen kring jordbruket ligger till största delen i folkmun och därmed också kännedomen om de olika grödornas nyttiga och läkande egenskaper. Bekämpningsmedel undviks till största mån, speciellt när det kommer till de traditionella grödorna så som hirs,

som klarar tuffa odlingsförhållanden. Millets, eller hirs, är grödor som byborna väl känner till och som tillför en näringsrik kost, men även de vanligaste kryddorna, så som gurkmeja, har visat sig ha större fördelar än vad jag först kände till. Med de långa avstånden till närmsta läkare eller sjukhus i Himalaya lever användningen av naturmedicin och husmorskurer kvar. Många föredrar det framför den "moderna" läkekonsten.

Text & foto: Linnéa Dietrichson

Kutki sägs vara den bästa naturmedicinen för många leversjukdomar. Eftersom den är odlad och endast växer uppe på höga berg i Himalaya är den sällsynt och svår att kultivera.

Vid brännskada kan gurkmeja blandat med kokosolja hjälpa att läka såret och även minska risken för fula ärr.

Timaru är en växt jag stötte på vid ett fältbesök till byn Kespur. Barken kan fungera som en naturlig tandborste för den som önskar då den har en uppfriskande och fräsch smak.

Arbete från gräsrotterna i Chamoli

Rajni Bisht, community organiser på UYRDC.

Varför är det viktigt att jobba från ett gräsrotsperspektiv för att stärka kvinnor?

"När vi är ute och träffar människor i vårt dagliga arbete kommer vi nära dem, ett familjeband och en känsla av trygghet skapas. Det motiverar de vi möter att dela med sig av sina perspektiv, vilket även gör att vår förståelse som civilsamhällsorganisation ökar. Genom att börja med att lyssna vet vi hur vi ska lägga upp våra projekt i relation till de utmaningar som lyfts av de som bor i byn. Vår roll kan därför sägas vara att underlätta kvinnors organisering, snarare än att informera."

Hur etableras de band du just nämnde?

"Ingen kommer till våra möten i början, därför försöker vi i första läget att nå ut till några kvinnor i byn som verkar intresserade och tror på oss. När de är övertygade går ordet ofta vidare till andra och det kan leda till att kvinnorna tar upp frågan under ett Mahila Mangal Dal möte (kvinnors välfärdsgrupp), vilket ofta sprider intresset ytterligare för att delta i våra möten.

Under det första mötet vi arrangerar i byn är det viktigt att vi gör klart för de deltagande att vi är där för att stötta dem och att vi inte är från staten.

Tilltron till staten är generellt relativt låg eftersom den inte alltid lever upp till sina skyldigheter.

Om vi har möjlighet att nå ut till en person i byn har samarbetet påbörjats. Förutom att bygga band och tillit måste vi också vara medvetna om tidsbristen. På grund av kvinnors stora dagliga arbetsbörda: ta hand om hemmet, barnen och korna, driva det självförsörjande jord- och skogsbruket – räcker tiden helt enkelt inte till för att stanna och lyssna. Därför kan vi exempelvis bestämma oss för att stanna i byn och prata med kvinnorna under kvällstid. Vi försöker helt enkelt anpassa oss efter de kvinnor vi samarbetar med."

Text & foto: Fanny Pelin

Utrymmet för civilsamhället krymper i världens största demokrati

Kronika

Sex av sju människor lever idag i länder där deras medborgerliga rättigheter hotas. Sedan 2012 har ett femtiotal länder infört restriktioner för civilsamhällsorganisationer (CSOer) och närmre ett hundratal lagar har införts för att minska civilsamhällets utrymme. Indien, som ofta kallas världens största demokrati, är ett av de länder som följer den globala trenden av minskat demokratiskt utrymme. CSOer som arbetar med miljöfrågor och mänskliga rättigheter är speciellt utsatta, trots att Indien har en historia som karaktäriseras av starka sociala rörelser som även inspirerat globalt.

Redan under den förra regeringen gjordes åtstramningar kring CSOers möjligheter till finansiering från utlandet under Foreign Contributions Regulations Act (FCRA). Sedan Narendra Modi trädde till makten 2014 har processen intensifierats och CSOer är under ökad övervakning. Tiotusentals organisationer har förlorat sina tillstånd att ta emot utländska bidrag. Regeringen påstår att åtstramningarna syftar till att rensa ut inaktiva organisationer ur det byråkratiska systemet och att bättre kunna kontrollera finansieringen av fundamentalistiska grupper. Röster från civilsamhället menar dock att FCRA används för att tysta organisationer som arbetar för marginaliserade gruppers rättigheter och som ifrågasätter regeringens agenda av industrialisering och ekonomisk liberalisering.

Flera välkända organisationer har fått sin verksamhet störd genom frusna tillgångar eller indragna FCRA-registreringar. Greenpeace är det mest kända exemplet, vars verksamhet helt stoppats i Indien med motiveringen att den går emot landets nationella intressen. En rapport från den indiska underrättelsetjänsten menar att många utländskt finansierade organisationer gör sig skyldiga till att skada eller hindra landets utvecklingsprocess med kampanjer mot bland annat storskaliga energiprojekt. Till följd av den åtstramade politiken har en del CSOer dragit sig ur de sektorer där det anses vara för riskfyllt att arbeta. Många organisationer vittnar om hur kampanjer måste tonas ner och hur noggrant verksamhetsbeskrivningar måste formuleras för att de inte ska provocera.

Denna trend står i skarp kontrast till FN:s Globala mål för hållbar utveckling som Indien skrivit under. Genomförandet av målen är helt beroende av CSOers arbete och enligt FN:s människorättskommitté utgör dessutom rätten att ta emot finansiella bidrag en stor del av organisationsfriheten. Om Indien fortsättningsvis ska kunna kallas världens största demokrati med rätta måste landets starka sociala rörelser fortsatt kunna utmana landets utveckling utan rädsla för att tystas.

Karin Thallberg

Porträtteringen av sexuellt våld måste problematiseras

Debatt

An idag dröjer medierapporteringen av en gruppvåldtagen, ung kvinna i New Delhi kvar hos många i Sverige. Detta eftersom det uttrycktes som ett ”synnerligt grovt våld” hon utsattes för. Fem män våldtog henne, hon misshandlades brutalt och slängdes sedan av den buss det skedde på och lämnades att dö. Hon avled senare på sjukhus till följd av sina skador.

Denna händelse är inte isolerad. Strukturellt våld mot kvinnor existerar världen över. Ett exempel på detta är den tragiska trend de senaste åren av de flertalet uppmärksammade våldtäkterna i Sverige där förövarna går frikända. Idag pågår flera samhällsdebatter som motstånd till detta våld. Viss problematik är dock tydlig i debatterna, särskilt när det rör just sexuellt våld utanför Sverige. Vanligt förekommande här är en ensidig fokusering på just det sexuella (över)våldet av män mot kvinnor, precis som i fallet med den unga kvinnan i New Delhi. Detta och liknande brott är i allra högsta grad verkliga och tragiskt nog inte ovanliga någonstans i världen. Dessa illdåd ska uppmärksammas i medier, det råder det ingen tvekan om. Dock är det viktigt att reflektera kring att mediala rapporteringar kan bestå av förenklade historier. Sådana lämnar ofta ett svärborttaget befläckande av kvinnor som offer medan männen är, icke-stigmatiserande, förövare.

Till skillnad från kvinnor undgår männen stigmatisering och tillskrivs istället könsstereotypiska benämningar såsom gärningsman eller förövare. Sådana maktladdade ord gör att män undslipper stigmat från både brottet och skammen som associeras med sexuellt våld. En kvinna reduceras istället ofta till det brott hon utsattes för, som ett avhumaniserat ”våldtäktsoffer”. Detta är ett problem som härstammar i hur sexuellt våld konstruerats rättsligt, politiskt och teoretiskt. Det innebär inte att sexuellt våld mot män, av män eller kvinnor, inte förekommer. Däremot är det ett allvarligt problem att den kommersiella porträtteringen av mäns våld mot kvinnor kan resultera i ett förstärkande av kvinnors underordning. Offerbilden av kvinnor, som kvinnan i New Delhi, kablas ut över världen där lidandet finns tillgängligt till beskådan för västerländsk publik. Våldet skildras ofta som ”exceptionellt” våld samt vilket bidrar till den negativa exotifieringen av Indien, satt i kontrast till mer ”civiliserade” länder – förslagsvis i väst.

Till denna problematik hör också att kvinnor bär på nyanserade berättelser som systematiskt ignoreras till förmån för det som säljer bättre: sexuellt våld. Genom att isolera sexuellt våld, avklippt från andra samhällsproblem, blir konsekvenserna att sammanhängande omständigheter såsom ekonomisk fattigdom, avsaknad av exempelvis land att odla på, utbildning eller vattenbrist glöms bort. En kvinnas största problem koncentreras således till att bli våldtagen av en man. Syftet med denna problematisering är inte att förminska sexuellt våld. Det som har diskuterats här är när sexuellt våld blir ett enskilt fenomen som bygger på kvinnan som offer, stigmatiserad och till allmänt betraktande. Därför är det viktigt att reflektera kring hur det porträtteras och diskuteras – särskilt ”utifrån” eftersom det finns stor risk för att reproducera fördomar om ”fattiga länder” och om ”kvinnor” generell. Detta blir särskilt relevant för hur sexuellt våld ska motarbetas. Det sexuella våldet måste ses i ett sammanhang där rätten till den egna kroppen, försörjningsmöjligheter och andra grundläggande mänskliga rättigheter är under kontinuerlig kränkning.

Text: Haruna Oldin

Millet Sisters tillsammans med lokala politiker under öppningen av DDS firande av World Food Day 2016 i Pastapur.

Självständig som milletsbonde

Den 30 november 2016 lanserades Millet Sisters Network. Detta är Indiens första nationella nätverk för kvinnliga milletsbönder och det är bönderna själva och deras frågor som står i centrum.

Text & foto: Elin Gidlöf

Millet Sisters
sid 15-17

Millet Sisters Network består av cirka femtusen kvinnliga milletsbönder runtom i Indien. Medlemmarna är småskaliga bönder som odlar millets (hirs eller sorghum på svenska), som har agroekologiska odlingar och/eller som är kända för sina kunskaper kring millets. Nätverket startades av Svalornas samarbetspartners Deccan Development Society (DDS) och Millet Network of India (MINI). Dessa har sedan många år arbetat med att stärka och stötta kvinnliga daliter inom försörjningsfrågor, bland annat i samarbete med lokala sanghams – kvinnogrupper på bynivå.

I Indien sysselsätter jordbrukssektorn cirka 51 procent av befolkningen. Den gröna revolutionen på 60- och 70-talet innebar stora insatser för effektivisering och bönderna uppmanades ställa om till att odla så kallade ”cash crops”, såsom ris eller vete, vilket skulle ge en högre avkastning. Detta hade dock förödande – och bestående – konsekvenser för många av landets stora andel småskaliga bönder och för miljön. MINI anser att den huvudsakliga anledningen till det kritiska läget är det systematiska försummandet av samhällen på landsbygden och människors rättigheter. Det har ofta varit staten och kommersiella krafter som drivit

utvecklingen, medan böndernas egen kunskap och kultur åsidosatts. Därför fokuserar DDS och MINI på böndernas egen kontroll över mat, fröer, marknader och naturresurser.

Syftet med Millet Sisters Network är att stärka traditionell ekologisk kunskap som medlemmarna besitter inom agrikultur, med särskilt fokus på millets. Millets ses som en slags ”mirakelgröda” som är mer näringsrik, kräver mindre resurser och kan klara av klimatförändringar bättre än andra grödor. Traditionellt har millets ofta odlats av minoritetsgrupperna daliter och adivasis vilket har bidragit till att den marginaliserats. Millets har även kallats ”women’s crops” eftersom det är grödor som framförallt har använts som mat till familjen och därmed varit kvinnornas ansvar. Även detta har bidragit till marginaliseringen. Dock håller situationen på att förändras då omvärlden fått upp ögonen för millets och efterfrågan stiger.

Genom nätverket kan medlemmarna utmana den rådande diskursen. Det sker via utbyte av kunskap och metoder, kontroll över sin mat och genom styrkan i en gemensam röst för millets. Nu följer att se hur nätverket kommer att utvecklas och hur de tacklar framtidens utmaningar.

“Aldrig har jag önskat att jag vore man, jag är en stolt kvinna.”

Under lummiga träd sätter vi oss ned utanför DDS fröbank i Pastapur för att tala med Chandramma, en av de kvinnliga milletsbönderna som är ansvarig för fröbanken. Hon berättar att det faktiskt var hon som planterade alla de träd som nu ger oss behaglig skugga i värmen. Som yngst i en syskonskara om sex barn hade Chandramma ingen möjlighet att gå i skolan och redan i ung ålder giftes hon bort.

Genom ett statligt jordreformsprogram tilldelades Chandramma och hennes man, liksom andra daliter, mark i sina byar. Reformen medförde dock att kastbaserade våldsamheter uppstod och många daliter blev svårt misshandlade, varav en var Chandrammas man – som miste

sitt liv. De kommande åren som ensamstående kvinna med fyra små barn beskriver Chandramma som tunga, men hon vägrade att ge upp. Under samma tid startade DDS upp sängams för ensamstående kvinnor i olika regioner och Chandramma blev snart ledare för sitt lokala sängam. Hon berättar hur hon med stöd av de andra kvinnorna i gruppen bedrev sitt eget ekologiska jordbruk och är idag stolt ägare av 10 hektar mark.

”Idag behöver jag bara köpa salt, socker och te i butiken”, förklarar hon.

Många kvinnor arbetar inom jordbruk i Indien, men arbetet är ofta uppdelat i ”kvinnliga” och ”manliga” sysslor. Chandramma beskriver uppört hur hon möter män som inte arbetar och som dessutom ifrågasätter hennes möjligheter att som kvinna

utföra traditionellt manliga sysslor:

”Aldrig har jag tänkt ’om jag bara vore man’, aldrig. Jag är en stolt kvinna.”

Då Chandramma talar om hur viktigt hennes lokala sängam var för henne diskuterar vi vilken roll det nya nätverket ”Millet Sisters” kan ha. Hon säger att millets i slutändan handlar om kvinnors makt över beslutsprocesser. Genom att odla millets kan kvinnor ta kontroll över matproduktionen i hushållet och samtidigt säkerställa tillgången till pengar, för vilken hon annars skulle vara beroende av en man.

”Om tio kvinnor från denna region kan göra som jag, då kan vi åstadkomma mycket.”

Text: Kristina Johansson

Foto: Elin Gidlöf

Millet Sisters

Chandramma berättar att hon planterade över 200 olika typer av växter på den plats där vi nu sitter. ”Ni har lyssnat till min historia och budskapet jag vill att ni ska ta med er är vikten av biodiversitet, både i jordbruket och i livet”.

Vinoda på sitt fält “Om vi är otåliga blir även den minsta sak en börda”.

Millet Sisters

“Priset tillhör alla kvinnor som odlar millets på samma sätt som jag gör”

På ett milletsfält där över 30 olika grödor växer och ger skydd från den varma solen träffar jag Vinoda Meedoddi från Nagwar Village, i delstaten Telangana. Hon berättar hur hon, genom att använda traditionella agroekologiska metoder i sitt jordbruk, nu är självförsörjande. Tidigare i år fick hon ett nationellt erkännande för sitt arbete och tilldelades pris för ”excellence in farming”. Bland celebriteter var Vinoda inte bara den enda kvinnan i gruppen utan även den enda från landsbygden – och den enda utan högre utbildning. Hon berättar med stolthet hur högt utbildade personer från hennes by nu också erkänner och värdesätter hennes kunskap lika mycket som deras egen. ”Men för mig är det här bara en del av de traditionella jordbruksmetoderna som funnits

i trakten länge, det är en del av min vardag”, berättar hon.

Vinoda är dock försiktig med att ta åt sig all ära. ”Det är många kvinnor som använder sig av dessa metoder och jag personligen känner att priset tillhör alla kvinnor som odlar millets på samma sätt som jag gör.”

Jag förstår snabbt hur mycket den traditionella kunskapen betyder för Vinoda, som själv lärt sig metoderna att odla millets från sin svärmor. Därför medverkar hon även i ett sängam specifikt för svärdöttrar, organiserat av DDS, där tanken är att bevara och föra vidare kunskap från den äldre generationen till den yngre. Hon är mån om att traditionen respekteras och hoppas att hennes blivande svärdotter kommer från samma region och delar hennes uppskattning för kultur, agrikultur och levnadssätt.

”Gör hon inte det kommer hon inte komma in i min familj!” säger hon och skrattar.

Systerskapet är en stark anledning till varför Vinoda vill vara en del av Millet Sisters. ”Eftersom det är ett nätverk av kvinnor tror jag att vi kan ta initiativet framåt”, säger hon men uttrycker samtidigt en utmaning i att kvinnorna kommer från olika delar av Indien då de kan ha olika metoder, olika jordtyper och grödor.

Slutligen delar hon med sig lite av det traditionella tankesättet som är så värdefullt för henne och människorna i den här regionen:

”Om du respekterar Bhutalli [moder jord] och sköter om henne kommer hon att ta hand om dig.”

Text: Mafaye Gustafsson

Foto: Elin Gidlöf

Deltagare i "Women's & Advocacy Group" en rörelse som upprättats av Svalornas partnerorganisation Evidence med syfte att stödja dalitkvinnors rättigheter i samhället.

De organiserar sig för rättvisa

När över 50 kvinnor från sju olika distrikt i Tamil Nadu träffades för att delta i rörelsen för kvinnlig rättvisa slog det gnistor om engagemanget. Perspektiv var på plats hos partnerorganisationen Evidence när nätverket samlades.

Text & foto: Sofia Karlsson

På människorättsorganisationen Evidence's kontor i staden Madurai i södra Indien har ett femtiotal kvinnor i färgstarka saris samlats. Kvinnorna kommer från sju olika samhällen i delstaten Tamil Nadu och har rest till Madurai med egna medel för att delta i vad kvinnorna själva kallar "rörelsen för kvinnlig rättvisa" ("women's justice movement").

Några av kvinnorna har aldrig tidigare lämnat sin by och mötet blir därför en början till ett nätverk som ska förse dem med de redskap och den samhörighet som behövs för att de själva ska kunna förbättra sociala strukturer och skapa rättvisa i sina byar.

"Jag kom hit för att jag vill lära mig om hur vi kan förbättra kvinnornas situation i våra byar och på det viset kunna bidra till mitt samhälle", berättar en av de deltagande kvinnorna.

Diskrimineringen som tar sig i uttryck i byarnas sociala strukturer härstammar från det indiska kastsystemet som under tusentals år format samhällen i landet. Kastdiskriminering förbjöds i samband med antagandet av den indiska grundlagen 1955, men historier från byarna vittnar om att det i högsta grad lever kvar i skuggan av Indiens ekonomiska tillväxt. Varje by har sin egen historia och sina egna problem. I byn Usilampatti tvingas kvinnor skicka iväg sina barn för att arbeta i fabriker i landets norra distrikt och i en annan by förekommer separerade kösystem mot de förtryckta daliterna.

Det som alla byar har gemensamt är dock det könsrelaterade och sexuella våld som drabbar kvinnor, både inom i den privata och den offentliga sfären. Den lokala polisen är mycket motvillig till att rapportera våldtäktsfall som drabbat dalitkvinnor. Evidence uppmärksammade så

sent som förra året hela 150 våldtäktsfall i området som polisen inte rapporterat vidare.

För att ändra på detta har tre kvinnor från varje samhälle valts ut till att leda kvinnorörelsen på sin hemort. Till dessa kvinnor kan en utsatt kvinna vända sig om hon behöver stöd i att göra en anmälan hos polisen eller om hon i övrigt befinner sig i en svår situation. De kvinnliga representanterna kan då fungera som understöd. För att ha möjlighet att finansiera detta bidrar var och en av de medverkande kvinnorna med en liten summa pengar som sätts in på ett samägt bankkonto. Pengarna ska sedan användas till gruppens gemensamma arbete i syfte att skapa ett rättvisare samhälle. Diskussionerna på mötet går heta och ingen kan undgå de medverkandes engagemang.

"Ingen har tagit sig tiden till att lyssna på oss – förrän nu", säger en av de närvarande kvinnorna.

Kvinnorna är av alla åldrar men har enats i sitt gemensamma mål. Poochammal är en av mötesdeltagarna och är själv mamma till både en son och en dotter. Hon berättar att hennes förhoppning är att samarbetet ska leda till att polisen på hennes ort ska ta anmälningar om sexuellt våld och kastdiskriminering på allvar. Ensam kan det vara svårt att påverka polisens arbete men tillsammans har kvinnorna en möjlighet att skapa förändring, menar hon.

Gruppens förhoppning är att samarbetet ska möjliggöra omedelbar påverkan på samhället och samtidigt skapa förutsättningar för att fler kvinnor ska kunna representeras som politiska företrädare. Detta gör gruppen till mer än ett nätverk: kvinnorna själva utgör den sociala rörelse som har förmågan att skapa rättvisa på mikronivå samt öppna dörrar för mer jämlika strukturer.

